

Kadry i płace

kancelarie rp

Kancelarie RP to nowa jakość w usługach prawnych. Sieć prawna zrzesza dynamicznie rozwijające się, w pełni niezależne kancelarie ze wszystkich województw, a doświadczeni specjaliści udzielają kompleksowej pomocy prawnej.

ROSZCZENIA

Zasiadanie w zarządzie nie musi być odpłatne

Z samego faktu powołania na stanowisko członka zarządu nie wynika obowiązek zapłaty przez spółkę temu członkowi zarządu wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji.

ANNA KALUŻNA
MAGDALENA ORLIKOWSKA

W spółce z ograniczoną odpowiedzialnością członkowie zarządu powoływani są, co do zasady, uchwałą wspólników, a ich zadania i uprawnienia reguluje kodeks spółek handlowych oraz dookreśla umowa spółki. Z samego faktu powołania członka zarządu mają obowiązek i uprawnienie do prowadzenia spraw spółki i reprezentowania spółki na zewnątrz. Poprzez powołanie między członkiem zarządu a spółką powstaje tzw. stosunek organizacyjny (korporacyjny).

Wynagrodzenie w uchwale

W jednym z ostatnich orzeczeń – wyroku z 14 października 2021 r. (I CSKP 232/21) – Sąd Najwyższy przypomniał, że z samego faktu powołania na stanowisko członka zarządu nie wynika obowiązek zapłaty przez spółkę temu członkowi zarządu wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji.

Wyrok został oparty na następujących wydarzeniach. Uchwałą Zgromadzenia Wspólników z 23 kwietnia 2012 r. przyznano prezesowi zarządu wynagrodzenie z tytułu pełnionej funkcji ryczałtowo w kwocie ok. 100 tys. za okres od 24 sierpnia 2011 r. do 24 maja 2012 r. Następnie 3 lipca 2012 r. powzięto uchwałę o odwołaniu powoda z funkcji prezesa zarządu oraz o zmianie uchwały dotyczącej wynagrodzenia, zmniejszając je o ponad połowę. Po kilku latach Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchyliło obie uchwały dotyczące wynagro-

dzenia dla prezesa zarządu. Członka zarządu nie łączyła ze spółką ani umowa o pracę, ani kontrakt menadżerski, ani żadna inna podobna umowa. Członek zarządu pozwał jednak spółkę o zapłatę wynagrodzenia, które uzyskał na podstawie uchylonych uchwał.

Sąd apelacyjny uznał, że sprawowanie funkcji członka zarządu łączy się zawsze z pozostawaniem przez niego w stosunku pracy lub w innym stosunku, np. zlecenia. Jeżeli więc strony nie zawarły umowy o pracę lub innej, to umowa o świadczenie usług i tak została zawarta w sposób dorozumiany, poprzez rozpoczęcie pełnienia funkcji członka zarządu. Tym samym w oparciu o art. 204 § 1 k.s.h. odwołanie członka zarządu z pełnionej funkcji nie pozabawia go roszczeń o zapłatę wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy o świadczenie usług, nawet gdy uchylono uchwały dotyczące wysokości jego wynagrodzenia.

Konieczna odrębna umowa...

Sąd Najwyższy nie podzielił argumentacji sądu apelacyjnego. Zdaniem SN, zarząd może pełnić swoją funkcję nieodpłatnie. Dopiero zawarcie odrębnej umowy między członkiem zarządu a spółką może rodzić zobowiązania spółki do zapłaty wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji. Taka umowa – nawet gdy nie została zawarta na piśmie – może zostać uznana za zawartą w sposób dorozumiany. Dotyczy to sytuacji, gdy członkowie zarządu i spółka podejmują określone zachowania, z których można wywniosko-

wać, że strony łączy nie tylko stosunek organizacyjny, ale też inna umowa, np. zlecenie.

... choćby dorozumiana

Udowodnienie tego faktu jest jednak bardzo trudne. Sąd Najwyższy wyjaśnia bowiem, że faktu zawarcia umowy nie można wywodzić jedynie z podjęcia przez daną osobę czynności w ramach stosunku organizacyjnego. Innymi słowy, dla uznania, że strony łączy umowa o świadczenie usług, nie wystarczy, że członek zarządu prowadzi sprawę spółki i reprezentuje ją. To są obowiązki zarządu wynikające z samego faktu ich powołania, a wykonywaniu funkcji członka zarządu może, lecz nie musi, towarzyszyć pozostawanie w innym stosunku prawnym.

Umowa zlecenie czy kontrakt menadżerski może obejmować szereg innych obowiązków członków zarządu, np. zarządzanie pracownikami lub konsulting finansowo-prawny. Również fakt zapłaty członkowi zarządu comiesięcznie wynagrodzenia może świadczyć o tym, że strony łączyła umowa, mimo że nie została formalnie spisana.

Przed i po zmianie przepisów

Sąd Najwyższy zwrócił także uwagę, że w stanie prawnym przed wejściem w życie art. 203¹ k.s.h., który stanowi w zdaniu 1, że: „uchwała wspólników może ustalać zasady wynagradzania członków zarządu, w szczególności maksymalną wysokość wynagrodzenia, przyznawania członkom zarzą-

ZDANIEM AUTOREK

Magdalena Orlikowska

aplikant adwokacka, Kancelaria Radców Prawnych Tomasz Czapczyński

Anna Kalużna

radca prawny, Kancelaria Radców Prawnych Tomasz Czapczyński

Sąd Najwyższy przesądził, że w okresie do wejścia w życie art. 203¹ k.s.h., tj. do 9 września 2016 r., uchwała zgromadzenia wspólników samoistnie nie kreowała roszczenia o zapłatę wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji członka zarządu. W stanie prawnym po wejściu w życie tego przepisu to zagadnienie nie jest jeszcze jednolicie rozumiane. Wobec tego wydaje się, że w interesie członków zarządu jest zawarcie ze spółką odpowiedniej umowy cywilnoprawnej, mimo że wynagrodzenie jest im przyznane także na podstawie stosownej uchwały. Wyrok Sądu Najwyższego rodzi wątpliwości, czy korzystne pod kątem zobowiązań składowo-podatkowych rozwiązanie będzie wystarczające przed sądem cywilnym, jeżeli zaidzie konieczność dochodzenia swych roszczeń przeciwko spółce.

du prawa do świadczeń dodatkowych lub maksymalną wartość takich świadczeń”, taka uchwała jako jednostronna czynność prawna nie mogła kreować po stronie spółki zobowiązania do zapłaty wynagrodzenia, ponieważ nie było żadnej podstawy prawnej, która by na to zezwalała.

Co do obecnego stanu prawnego, Sąd Najwyższy powziął wątpliwość, czy obecnie zgromadzenie wspólników może podjąć uchwałę w przedmiocie ustale-

nia kwoty wynagrodzenia należnego konkretnemu członkowi zarządu, skoro przepis mówi tylko o „zasadach wynagradzania członków zarządu”. Sąd Najwyższy jak na razie pozostawia to pytanie bez odpowiedzi.

Wielu komentatorów stoi na stanowisku, że taka praktyka jest dozwolona, i stało się to normą w spółkach. Ten trend może jednak ulec zmianie w niedalekiej przyszłości na skutek odmienniej interpretacji przepisów przez Sąd Najwyższy. /@

kancelarierp.pl

Sieć kancelarii prawnych — kancelarie rp

Wspieramy twój marketing i rozwój twojego biznesu

Sprawdź jak zostać partnerem sieci